

מעל פסגת הר הזיתים שלום לך ירושלים.
אל"מ אריאלי מתדרך את נציגי ש"ס

כהן מראש"צ ועוד פרצופים ש"סניקים בעליל, באותה סיטואציה ובאותו מקום. האירופאים אוהבים להרגיש שהם מרחיבים את מעגל ההשפעה, ולא רק משכנעים את המשוכנעים.

על הדרך, נהנו החברים מש"ס, לא רק מאירוח נאות, אלא גם מהרחבת אופקים. סיור מרתק, עם אל"מ במיל. שאול אריאלי, שעמד בראש מינהלת הסכם הביניים בתקופתו של ראש הממשלה, רבין וכראש מינהלת המו"מ להסדר קבע בממשלת ברק. אריאלי - אנציקלופדיה דמוגרפית, תר ביחד עם הנציגות הש"סית את גדר ההפרדה, לאורכה ולרוחבה, ממודיעין עילית ועד אבו דיס. ברהיטות מרשימה, הוא מצביע על עשרים ושמונת הכפרים הערביים שסופחו לירושלים, ושואל האם לילד הזה התפללנו. וכשמדברים על ילד, יש גם קצבאות: כמיליארד שקלים לשנה, מפריש האוצר לאותם מסופחים - ערביי מזרח ירושלים והכפרים הסמוכים לה. דבר אל הש"סניקים בקצבאות ילדים, וקנית את ליבם.

שלמה שרעבי מ"מ ראש עיריית ביתר עילית, שומע על היתרי בנייה ונדלק. בעוד הם מקבלים הבטחות ריקות מתוכן, הערבים מצטיידים במלט ובבלוקים, באישור מדינת ישראל. נחמת ביתרים, הוא מוצא בהתבוננות על גדר ההפרדה הממוקמת לה באמצע השכונה, בית אחד בתוך הגדר, והשני מעבר. מסתבר שיש סינון אוכלוסיה, הגרוע יותר מוועדת קבלה... ערב יום ירושלים, דווקא ראש העירייה לופוליאנסקי זוכה כאן, באבו דיס, להערכה, כמי שבתקופתו פורחת הבנייה החוקית במזרח העיר.

במיוחד עבור הנוכחים, יש גם אחד משלהם, גורם בעל אוריינטציה ש"סניקית, השותף למלאכת הקודש של 'יוזמת ג'נבה'. בבוקר יום שישי, בשעה שעמך ישראל עושים את הכנותיהם לשבת, מנצח 'פרקליט הבית' (ברחוב הקבלן 45) עו"ד דוד גלס, על פאנל בהשתתפותם של הח"כים יוסי ביילין ממר"צ ואברהם מיכאלי מש"ס. מסתבר, כי אין זו הפעם הראשונה בה נפגשים השניים, הסובבים מפאנל לפאנל בחסות ובמימון האיחוד האירופי. הכל בתנאי שהדו-שיח הפורה יתקיים תחת קורת גג מלונאית מפנקת, בארץ, ורצוי יותר בגולה.

גלס, יונה צחורה התומכת בהשתתפות שלום אמת, לא רק בתוככי התנועה, תומך גם במר"מ עם חמאס ומוכן לעשות (כמעט) הכל למען השלום. הש"סניקים מופתעים ופונים בטרוניה לגדי בלטיאנסקי מנכ"ל יוזמת ג'נבה: "למה אתם לא שמים אותו בפרונט? אם היינו יודעים שביוזמת ז'נבה חברים לא רק חילונים שמאלנים, אלא גם אנשים משלנו כמו גלס, אולי היינו מתייחסים אליכם אחרת."

של בדיחה, אך לא. מדובר במציאות ברת מימוש, כפי שחזינו וראינו בסוף-השבוע האחרון.

צריך לומר מילה טובה על נציגי התנועה הקדושה, בניצוחו של אלון נוריאלי יועצו הדומיננטי של יו"ר הסיעה ח"כ מרגי, שמשאירים מאחור עסקים מוניציפאליים בוערים על מנת ללון (תרתי משמע), בעומקה של הבעיה הדמוגרפית, ולהתחכך בירושלים ובעוטף לה. (ויודגש: בעוטף ירושלים. לא במעטפות ירושלמיות). לפחות התנאים הסביבתיים במלון הייטס הירושלמי, מפצים על ההקרה.

עומד פארס כדורא, לשעבר השר לענייני אסירים ברשות הפלסטינית, מהחותמים הבולטים על 'הסכם ז'נבה' הווירטואלי, ופורש את משנתו המדינית בפני הש"סניקים. הוא מלגלג על הקיצוניות 'משני הצדדים': "אצלנו ואצלכם יש תחרות, מי יגיע מהר יותר לגן עדן".

אם לא ליצמן החרדי, לפחות כדורא הפלסטיני, מאמין להצהרותיה של ש"ס גם בנוגע לחשיבות ריבונות - ולא רק רבנות - ירושלים. כך הוא מתרפק בערגה על פסק ההלכה של 'הרב שך והרב עובדיה', ולפיו עבור שלום אמת יש לוותר על שטחים, ושש קצת פחות על החלטת ש"ס, שלא לדון כלל בנושא ירושלים: "אני כפלסטיני מתון, אומר לכם, שבשום פנים ואופן לא אחתום על הסכם, בו ירושלים לא תהיה בירתה של המדינה הפלסטינית", מבהיר כדורא, וזוכה למקלחת של צוננים. לרגע נדמה, כי היושבים מולו אינם משחקים ב'נדמה לי' וכי יש להם השפעה אמיתית על עמדת התנועה: הם מבהירים את חשיבותה של ירושלים, תמהים לפשר העובדה שבמצב הנוכחי, הוא לא מייצג את עמדת הציבוריות הפלסטינית החמאסית, שואלים על ההסתה בבתי הספר, בעיית ערביי ישראל, ולקניוח עולה השאלה מדוע מפגש שכזה, יכול להתקיים רק בצד הישראלי, ולא בצידו הפלסטיני של הגבול.

לפחות על דבר אחד מסכימים הצדדים: ההתנתקות הייתה טעות. כך סבור הנציג הפלסטיני הבכיר רב ההשפעה. כך סבורים גם הנציגים המוניציפאליים של ש"ס מעוטי ההשפעה המדינית. ובעצם, ניתן לומר כי לשני הצדדים דומיננטיות שווה. תשאלו את איסמעיל הניה וחאלד משעל, מנהיגי החמאס.

לדידה של החבורה מ'יוזמת ז'נבה', הש"סניקים מספקים את הסחורה. שהרי לא ראי בקשת תרומה מהאיחוד האירופי, תוך הצגת תמונה משותפת, לצד גדר ההפרדה באבו דיס, של כדורא וחבורתו, כהרי הצגת תמונה של ח"כ מיכאלי, אבוטבול מבית שמש, שרעבי מביתר, ברנס מבת-ים, עוזן מאופקים, הכהן ממודיעין עילית,

כשהיא מניפה את ידה בתנועת ביטול: "זה לא מספיק. מר רסלר התחיל את התהליך והוא רוצה לראות את סופו", כביכול הח"כים והשופטים, עובדים אצל רסלר, פורז, וחבריהם האנטי-חרדיים. ובעצם לא 'כביכול'. בית המשפט העליון, הרי עומד לרשותם בכל עת.

הזלזול והבעת הדעה המוקדמת נמשכו, גם כשהובהר לה, כי השיקולים היו לעיניהם של חברי ועדת חוץ ובטחון שהחליטו על הארכת החוק. העובדה שהחוק אושר ברוב של 56 תומכים מול 9 מתנגדים בלבד, גם היא לא הרשימה את כב' הנשיאה.

ביניש לא באה לשמוע, בטח שלא להשתכנע. לא לחינם היא השתחלה להרכב ברגע האחרון. בסיכומו של דיון, היא הוציאה צו על תנאי בו הורתה למדינה לנמק, מדוע לא יבוטל החוק, ולפרט את נתוני המתגייסים. נציג המדינה מצידו, הבטיח כי עוד נראה מאות מתנדבים המצטרפים לשירות האזרחי. (לתשומת ליבם של מסיימי שנת ההכרעה, שמן הסתם יעשה מאמץ מוגבר לגייסם, על מנת לרצות את בג"ץ).

לקניוח, הרחיבה ביניש את ההרכב משלושה לתשעה שופטים, זכות השמורה לנשיא ההרכב בלבד. לא מיותר לציין, כי הסמכות למנות את חברי ההרכב החדש, מצויה גם היא בידה, וחזקה על ביניש שתדע את מי היא מרכיבה.

בכלל, אלמלא שביניש היתה יושבת בראש ההרכב, סביר להניח כי הוא לא היה מורחב, והאיל ומדובר בנושא שכבר נדון אך לא מכבר בהרכב נרחב. אבל הנשיאה דנן, ידעה כנראה מדוע יש צורך דחוף לשנות את ההרכב, משופטים לשופטות, ולתפוס פיקוד אישי, עוין בעליל.

חמישה חודשים היא נתנה למדינה להשיב, לאור העובדה שהכנסת אמורה לצאת לפגרה בקרוב. העותרים עוד ניסו לקצר את המועד בטענה, כי הממשלה ממשיכה לתפקד גם בפגרת הכנסת, וביניש השיבה: "איך שזה נראה, גם הממשלה יוצאת לחופש". הנשיאה כנראה, לא שמעה על המושג 'הפרדת רשויות'. לתשומת ליבם של חברי-הכנסת, הרכבת יצאה לדרך. לאור הדחת ה'קטר' וההשתלטות העוינת של צמד ה'מקטרות' ביניש את פרובוקציה, היעד הפרובוקטיבי והמסוכן, כמו כתוב באותיות קידוש לבנה, בתחנת המוצא.

רצים לגן עדן

נציגיה החרדיים של התנועה הקדושה, פארס כדורא הפלסטיני, יוסי ביילין הישראלי ושמאלנים למיניהם, נועדו למרתון פגישות וסיורים בן יומיים. נשמע אולי כמו תחילתה

כי: "האופן שבו התייחסה הממשלה עד כה לחובתה להציע כלים במסלולי השירות הצבאי והשירות האזרחי לשם ביצוע החוק, מעורר חשש כבד שמא החוק אינו ישים כלל, ואין כוונה רצינית להעמידו במבחן המציאות", ומשכך, התוצאה לדידה, ברורה. פורז ולפיד לא היו מנסחים זאת טוב יותר: "מתבקשת המסקנה כי החוק עצמו פוגע באופן בלתי מידתי, בזכות לשוויון ואינו מציב תנאים מידתיים ומותאמים להשגת תכליותיו ולמזעור הפגיעה בכבוד האדם".

רק סיבה אחת, היא מצאה, שלא לבטל את החוק כבר אז. העובדה ש"תקופת הניסיון" בת חמש השנים, עמדה לפני סיום. ביניש העדיפה לתת את מעט הזמן שנותר, על מנת לאפשר לחוק להבשיל - והבשלה מבחינת נשיאי הבג"ץ בעבר ובהווה, היא, להבדיל, הרקבה לדידם של גדולי ישראל: עזיבת עוד ועוד בחורים את ספסלי הישיבות הקדושות. "אני סבורה, כי אם במשך הזמן שבו יעמוד החוק בתוקפו לא יחול שינוי משמעותי בכל הנוגע להגשמתו, יהיה בכך כדי לבסס את המסקנה שהחוק אינו חוקתי".

גם השופטת אילה פרוקצ'יה החרתה החזיקה אחריה. בעגה נוסח זו של השופט הפייטני מיישה חשין, היא קבעה כי: "החוק ודרכי יישומו נגועים כבר עתה ב'וירוס' אי החוקתיות. ניתנת שהות למדינה להתמודד עם 'וירוס' זה, שמא תוכל לו. הנטל מוטל כולו עליה. הנטל כבד מאד, והשעה דוחקת". עד כאן מפייה ומפי כתבם של שופטי ובעיקר שופטות העליון.

מדור ביניש

אז מה היה לנו כאן? הרכב מתון יחסית, בו יושבים שופט דתי, וחבר נוסף שהביע את עמדתו הנחרצת בעד חוק טל, שמוחלף בדקה התשעים, בהרכב חדש בו יושבות שתי שופטות שהבהירו, הלכה למעשה, כי לא יאפשרו את הארכתו של חוק טל, מעבר לתקופת הניסיון הראשונית. בהתחשב בעובדה שתקופה זו חלפה עברה לה, וכעת מדובר בהארכה נוספת של החוק, הרי שיש לפנינו לא פחות מאשר, הטיית תוצאות הדיון באמצעות שינוי ההרכב.

מי שנכח בסוף-השבוע האחרון בדיון הראשוני בעתירה, לא יכל להימנע מהמסקנה המתבקשת, כי הכל מכור. ביניש, השימה את נציגי הפרקליטות ללעג וקלס, בהערות נוסח אלו שהופנו בשעתו לעברו של היועץ-המשפטי לממשלה, בפרשת 'הסדר הטיעון' של קצב. הנשיאה ה"מוערכת" (תשאלו את שר המשפטים המלומד), דרשה לדעת כמה אברכים בדיוק, החלו את 'השירות האזרחי' (76, ועוד 12 בדרך), ונזפה בנציג המדינה,